

L'Onada

Mentre les dretes emprenen l'ofensiva en tots els fronts, sembla que les esquerres, plenes d'enfòria dels últims temps, reposen sobre els llorers. Es deixaran sorprendre, inermes, pels esdeveniments que s'apropen?

IDEES ♦ REPORTATGE ♦ CULTURA ♦ ACTUALITATS

Redacció i Administració:
Carrer dels Mètges, 27

Any II

Sant Feliu de Guíxols, 22 Juliol 1933

Núm. 44

EDITORIAL

La Democràcia

Nitti, el noble exiliat de la Itàlia mussolinista, ha publicat suara una gran obra documentada que titula «La Democràcia».

Richard-Bloch parla en termes entusiastes de l'obra de Nitti. Es més que un tractat polític, diu. Es una enciclopèdia del pensament liberal. Tot el que ha estat escrit i pensat sobre aquest tema copiós s'hi troba recollit, registrat i comentat. Són 21 capítols que formen una lectura apassionant i documentada.

Nitti ha estat un dels grans artífexs de la democràcia italiana, avui poc menys que invalidada per un règim cesarista. Nitti ha governat l'estat italià en diverses èpoques anteriors a la dictadura.

La seva experiència, la seva representació, el seu talent, fan d'aquesta personalitat una de les figures millor dotades per a considerar-lo com un comentarista de l'actualitat.

Segons la seva pròpia frase, Nitti ha viscut políticament dos segles.

En aquest interessant volum, el venerable patriarca liberal planteja una qüestió angular:

«Vers quin tipus de societat es dirigeix la nostra civilització?»

Nitti no vacil·la pas a aclarir l'interrogant.

Segueix creient en la virtut sobirana de la llibertat. La democràcia és, per ell, el tipus anhelat de la societat política, el seu desideratum.

L'argumentació de Nitti aprofundeix en les arrels filosòfiques.

«El problema de la democràcia és consubstancial amb la societat humana. Plató l'escomet ja en el *Protàgoras*. Aristòtil n'exprem l'essència per a la seva *Política*. Aristòfan el mofa en les seves sàtires.»

El socialisme, quelcom desdenyós dels principis virtuals de la llibertat, tindrà necessitat d'acceptar-los perquè la realitat s'imposa per sobre de totes les pragmàtiques i els corrents artificials.

«Rússia haurà de beneficiar-se de l'organització a base de la teoria democràtica quan considerarà suficientment assegurada la seva victòria socialista».

Crisi, decadència, posta de la democràcia? No. Nitti aclareix l'equivoc. No hi ha tal depauperació. Es veritat, afegeix Bloch, que els símptomes actuals conviden a creure en una fallida dels preceptes democràtics. Però aquesta creença es fonamenta en una confusió. No és la noció de la democràcia la que entra en aquest joc. Es la hipocresia democràtica de les grans nacions republicanes, simplement.

I conclou, Bloch: «El desig infantil que veiem nèixer arreu d'un règim d'autoritat, prova que la humanitat no és encara digne de la democràcia, i no que la democràcia sigui indigna de la humanitat».

Conseqüència dels fets actuals: S'ha de legitimar la idea de la democràcia. S'ha de procurar que les oligarquies que s'han apoderat dels règims republicans de les grans nacions capitalistes, es despreguin de la seva intrusió dominadora.

En una paraula, que l'essència i el vigor de la doctrina liberal resorgeixi sense màcula de la pertorbació que vegeta i ella serà la generadora del nou món. perquè representa, no solament la salut dels pobles, sinó també la mateixa naturalesa moral de l'home occidental.

Agraïment

Sant Feliu de Guíxols ciutat perfumada, jardí de delícies, recó predilecte de Natura, bressol estimat de la meua infantesa: Jo et saludo.

Recordo amb melangia les hores d'encís i de plàcida calma, viscudes a dojo en les teves platges.

El món era un altre; els anys que tenia no em preocupaven. La vida era fàcil; tothom treballava. El temps transcorria en plena gatzara.

Amics, noies maques, gent gran, quitxalla.

Tots érem per a un i un per a tots els altres. La felicitat sobreixia per les nostres cares. Res de malentesos, res de cobejances, res de vanitat, res d'orgull de classes. Paradís terrenal talment Sant Feliu semblava.

Però les situacions canvien, i no passen els dies endebades.

Companys foragitats per dificultats pecuniàries. Rostres d'antany alegres, avui amargats i deplorables. Fredor, ansietat, por del demà, rencores, orgulls.

Quines són les causes?

Es molt senzill d'esmentar-les.

Crisi, evolució tardana, fretura de dirigents i deserció monetària. Desorientació comercial, apatia inexplicable. Lluita de classes, manca de conveniència social i d'iniciatives privades.

Sant Feliu ha tingut homes que podien molt bé salvar-lo.

Junt amb altres poblacions de la nostra benvolguda contrada, pletòriques de sentiments liberals fins a ultrança, ha enlairat algun element que vilment l'ha enganyada.

En temps de la Monarquia, quan la lluita política era més acarnissada, els homes d'aquest país, de nissaga republicana, fills selectes de l'Empordà, descendents d'aquells patricis que, amb Caymó, llur vida es jugaren, menyspreant els beneficis que, claudicant, haurien pogut obtenir per a ells i per a llurs famílies cares, mantingueren en tot moment l'ideal sublim de la raça, i encimaren al pedestal de la representació màxima un element que s'havia sempre anomenat paladí de la Democràcia.

Vingué la República.

14 d'Abril, diada històrica.

Esclat unànime d'enfòria i de joia.

Festes populars, anhels d'esperança. Ja hi hem arribat. Visca la nostra Pàtria!

S'ha acabat la lluita de molts anys ençà començada.

Esperits sentimentals, anem a dir-ho als nostres pares. Manifestació al cementiri; discursos, emoció, llàgrimes.

Després, eleccions. Victòria, entusiasme.

I altre cop al davant de la vida prosaica.

Problemes complexos, crisi agreujada. Crits desesperats de la classe proletària.

S'apropa la misèria, es tanquen les fàbriques.

S'imposa una solució ràpida.

Canvis d'impressions, demandes d'ajut, aportacions en metàl·lic.

Per fi una assemblea dels organismes polítics i econòmics.

Opinions, bona disposició, sacrificis, ganes de treballar. Tothom forma, tothom pensa, Disposicions asenyades, consultes als governants.

L'atur forçós s'intensifica. Cal que tothom estigui al peu del canó.

Els fills d'aquells bons patricis no s'han de morir de fam.

Són necessaris homes de voluntat, tècnics, inclús intel·lectuals, figures representatives.

On trobar-los?

Se'ls fa una crida. Són pocs.

Algun compleix. L'altre, dissortadament, és mort. N'hi ha dos amb els quals ja no comptàvem.

I l'element prehistòric que tant podria ajudar-nos, un agraïment als homes que al cim varen elevar-lo, contesta amb una missiva d'un to molt ben madurat, al·legant que li és impossible de cuidar-se'n per mor de l'excés de treball, enc que estant del tot conforme amb el que els altres fan.

ENRIC SALA.

CIUTADANS:

Catalunya necessita els seus fills sans i forts. El Dispensari de la Lluita Antituberculosa i Acció Social de Girona vacuna gratuïtament els infants, en nàixer, per mitjà de la vacuna Calmette i Guerin, defensant-los de la tuberculosi.

Taxis MARAÑÀ

Sta. Llúcia, 25 / Telèf. 119

ST. FELIU DE GUIXOLS

Perfumeria Internacional

Rambla Vidal, 44

La més selecta i la més acreditada.

Es senyal de distinció i de bon gust, viatjar amb

TAXIS VILOSSA

ES VEN:

Botiga de Queviures
Pesca Salada

Acreditada i cèntrica

RAÓ En aquesta Administració:

Reportatges de l'onada

Les vacances d'estiu i les Escoles Confessionals de Guixols

A les penyes de Cafè, a les botigues, al Mercat, als bancs del Passeig, el dia 3 del mes que som hi havia «tema». Tema nou, palpitant, per a discussió llarga i àdhuc apassionada. El matí d'aquell bon dia, sobtadament, les Escoles Confessionals de Guixols havien acomiadat els llurs deixebles. «No ens permeten tenir classe». «Ens han multat perquè dissabte passat tinguérem obert». «Ja ho veieu, prefereixen que vagueu i sigueu lliurats als perills del carrer...» Aquestes frases són una petita mostra dels termes amb que hom assegurava eren acomiadats els infants que fins ahir assistien a les Escoles Confessionals de la nostra ciutat.

Evidentment, l'affaire tenia un interès extraordinari i hom podia aprofitar-ho per a plantejar, amb una gran facilitat, un segon problema més interessant i apassionador encara. «Ara podem passar amb què és la temporada d'estiu i que ja cada any es feien vacances, quinze dies més aviat o més tard; però, digueu-me, on aniran tots aquests infants que ja avui han de córrer pels carrers — amb greus perjudicis i inquietuds per als llurs pares — quan comenci la vigència de la nefasta llei de Congregacions religioses?» De raonaments d'aquesta mena poguérem oir-ne a dotzenes. A la fi, cansats d'aguantar tanta llauna, ens decidírem a celebrar una petita conversa — un assaig de reportatge sense pretensions — amb el nostre particular amic En Francesc Campà, President del Consell Local de Primera Ensenyança, per tal que ens digués quelcom respecte l'actitud emprada per les Escoles Confessionals i els antecedents que tal vegada podien convergir-hi i ésser-ne una explicació.

— Senzillament — ens diu Campà. Les Escoles Confessionals, sabien

perfectament, com les altres, que el calendari escolar aprovat per Consell Provincial senyala que les vacances d'estiu comencen el dia 1er. de Juliol, però, malgrat tot, aquest dia elles donaven classe, i no pas, repeteixo, ignorant que vulneraven el disposat en aquesta matèria.

— Així — inquireix el reporter — no podria ésser que ho fessin ja premeditadament per a guanyar-se alguna sanció que pogués justificar, aleshores, una actitud de gran espectacle?

—

Aquesta pausa del nostre preguntat, acompanyada d'un somriure elegant, podria dir-nos moltes coses.

— El diumenge, dia 2 de Juliol — segueix Campà — ens foren presentades dues denúncies pel manquement comès per les esmentades Escoles. Pel que fa al Consell Local, la seva única missió era traslladar-la al Provincial. Però, ara bé; enterat el Director del Col·legi de St. Josep de l'existència de les dites denúncies, de les quals podien derivar-se determinades penalitats, vingué a trobar-me queixant-se que no se'ls permetés guardar els alumnes i continuar les classes, ja que, en aquest cas, aquells havien de passar massa temps al carrer, abocats a múltiples i evidents perills.

— I quina fou la vostra resposta?

— Molt ràpida i concreta: No tenim cap inconvenient a que procurin evitar que els seus alumnes hagin de córrer pels carrers. Poden guardar-los al seu Col·legi, però amb caràcter de Guardia; poden portar-los a fer excursions a mar, a bosc, allà on vulguin. El què ja saben que no els és permès, és donar classes durant el temps que hom té assenyalat per a vacances.

— I per què, doncs, si l'únic desig dels dirigents de les Escoles Confessionals era evitar que els seus deixebles corressin els perills del carrer, no s'acollien a aquesta facilitat que els era brindada?

— És més. El Director al·ludit ob-

servà que si almenys se'ls permetés donar unes conferències de caràcter purament cultural, per tal de fer més agradable l'estada dels alumnes al Col·legi, potser aleshores podrien decidir quelcom. Jo — afegeix Campà — naturalment, no podia pas donar una tal autorització, ja que no era pas de la meva incumbència. Però vaig dir-li: Vostès presentin una sol·licitud escrita, en aquest sentit, i pot estar segur de que l'Ajuntament, de la seva banda, la recolzarà amb interès i procurarà que els sigui contestada favorablement. Davant d'aquestes manifestacions meves, semblà que el Di-

rector del Col·legi de St. Josep s'acomiadava ben disposat a seguir aquest camí, ja que pogué constatar, d'una manera ben clara, la nostra bona disposició per a que els fos atorgat allò que pretenien. Unes hores més tard, però, tornava a dir-me que no els interessava. I res més: el matí del dia 3 de Juliol acomiadaven els seus alumnes.

Quí ha estat, doncs, es pregunta el repòrter, que ha llançat als perills del carrer, als infants que fins ahir assistien a les Escoles Confessionals de Guixols?

JAN

INFORMACIÓ

Esports

FUTBOL

Proseguint la ratxa de victòries que el Casal Guixols ve obtenint en el seu camp d'un temps a aquesta part, diumenge passat baté per 3 gols a 2, el potent equip de l'U. S. d'Arenys.

El partit començà amb una lleugera pressió dels locals que aconseguíen portar el joc en terreny enemic. Malgrat això, no tardarem en donar-nos compte que el mal que pateix l'equip del Casal, de manca de compenetració i que diverses vegades hem recalcat, es feia més visible degut al joc destructiu una mica dur practicat per l'Arenys. El partit continuà desenrotllat-se amb avenços alternats, passant ambdues portes per situacions compromeses, però sense, tot i que el joc era molt mogut, que el partit resultés brillant, ja que la tasca principal dels dos equips, s'encaminà a destruir-se mútuament les jugades. L'Arenys, no obstant, féu gala de més precisió, de millor marcatge i col·locació que els nostres. Als 30 minuts que portavem de joc una escapada de l'extrem esquerra de l'Arenys, que ja en altres ocasions s'havia mostrat perillós, aconseguí enganyar la nostra defensa i d'un bon tret marca el primer gol per als seus. El Casal, malgrat la seva bona voluntat, no pot posar-se a to, i unes vegades per desgràcia, altres per desencert, veu frustrats els seus intents. Als 40 minuts, no obstant, en un atac a la porta dels forasters, en Gim recull prop de la ratlla dels defenses la pilota i d'un bon xut a l'angle aconseguí l'empat. Anotem alguns caps d'en Buxó que van a fora i sense alterar-se el resultat, és pitat el des-cans.

Représ el joc, als 5 minuts escassos en Girona aprofita una centrada per a llançar un xut directe, que la pilota s'escapa de les mans del porter i val el segon gol per els nostres. Amb la mateixa facilitat, pocs minuts després d'aquest gol, els forasters aconseguíen l'empat. El joc pren de nou les mateixes característiques del primer temps, si bé, però, amb major domini dels nostres. La ratlla mitjana del Casal realitza una bona partida, servint continuament pilotes a la davantera que no són degudament aprofitades, perquè els

nostres avenços són portats sense intel·ligència i compenetració.

En els darrers 20 minuts, el Casal es belluga, jugant amb molt d'entusiasme i aconseguint millorar el seu rendiment. La porta de l'Arenys passa per situacions compromeses. Als 35 minuts una jugada d'aquelles a que ens té acostumats l'Albó, d'un xut ras que troba desprevingut al porter de l'Arenys, dona el tercer gol al Casal. Els nostres realitzen algunes boniques jugades i exerceixen un domini ben pronunciat, contestat de tant en tant amb perilloses escapades de la davantera de l'Arenys que busca l'empat, però la nostra defensa se interposa i finalment s'acaba el partit amb la victòria del Casal per la mínima diferència.

Arbitrà en Colomer, regularment.

El Casal s'arrenglerà així; Trasner, Miró, Pujol, Romaguera, Gim, Coll, Ripoll, Casas, Girona, Buxó i Albó.

BUT

* * *

Per a demà diumenge, novament ha estat contractat el notable equip del Regiment d'Artilleria de Muntanya núm. 1 de Barcelona, per disputar un partit amistós amb el «Casal».

Segons ens informen, ve en pla de emportar-se'n la victòria i a tal fi l'onze ve reforçat amb elements que en l'altre partit no pogueren desplaçar-se.

Augurem a l'afició ganxona una tarda interessant.

* * *

Es troba entre nosaltres, per sojornar a Guixols durant la temporada de vacances, el notable mig centre del «Murcia», el guixolenc Joan Palahí.

Benvingut.

* * *

Llegim a la premsa diària que l'Espanyol i el Barcelona, preparen una nova estocada mortal al fútbol català.

Consisteix a demanar de la Federació de Fútbol que se'ls rellevi d'anar al Campionat de Catalunya, perquè sembla que encara no en tenen prou d'haver desmembrat els altres clubs més modestos prenent-los els jugadors.

D'aconseguir el seu propòsit, s'estalviarien de posar a prova la seva decadència, i evitarien així la possi-

Banc de Palafrugell

PALAFRUGELL
ST. FELIU DE GUIXOLS / LA BISBAL
TORROELLA DE MONTGRI
LLAGOSTERA

Sucursal de St. Feliu de Guixols

Es dedica a tota mena
d'operacions de Banca i Borsa.

Useu el LLEIXIU BERENGUER, marca El Guerrero

que és, sense cap dubte, el millor, per ésser un desinfectant de primer ordre i per tenir un poder blanquejador molt per damunt de qualsevol dels lleixius corrents. La seva gran riquesa en clorur actiu permet d'emplear-lo en solucions diluïdes, ço que fa que el lleixiu EL GUERRERO sigui el més econòmic de tots.

ESTALVIAREU COMPRANT-LO

MARCA REGISTRADA / PATENT N.º 65.246

Fabricat en la Electro Química Berenguer, S. A.
Fàbrica de Clorur de Calç
Sosa Càustica i Lleixiu. / GIRONA

ELS MILLORS VINS
I A MES
BONS PREUS
ELS TROBAREU

a les

CAVES TARRÉS

Carrer Francesc Macià, 31

AUTOS DE LLOGUER

VIATGES A ST. POL, 3 PTES.
Girona, 3 Telèfon 87

bilitat d'ésser arreconats pels clubs que *consideren* massa inferiors a ells.

Ens sembla, però, que això no ho poden aconseguir, i si tal succeís, caldria arborar la protesta unànime dels esportius.

Petit reportatge

El pròxim número de *L'onada* serà, com ja hem avançat als nostres lectors, extraordinari. L'edició ordinària subsegüent no sortirà fins el dia 12 d'agost per causa de la festa major.

Policies de carretera.—La setmana passada feren acte de presència, per primera vegada, en aquestes contrades, una parella de guàrdies motoristes del novell cos d'Obres Públiques.

El seu pas per Guixols despertà la curiositat dels ciutadans.

Taxis Vilossa

Telèf. 80 Fermí Galan, 73

L'atur forçós.—Les brigades d'obrers en atur forçós que, com dèiem en el número passat, per manca de cabells foren momentàniament acomiadades, han reprès aquesta setmana el treball, cosa que ens plau de debò.

Pels nens de les escoles gironines.—Copiem de *L'economista* que el president de la Comissió de Cultura de l'Ajuntament de Girona senyor Rahola, a l'objecte de procurar que els nens i nenes de les guarderies del Grup Escolar d'aquella ciutat, puguin anar un dia a una platja de la nostra costa a veure el mar, que molts d'ells no han vist mai, ha escrit a la gerència del tren de St. Feliu de Guixols a Girona i ha conferenciat amb els encarregats del servei d'autòmnibus d'aquella ciutat, a fi que el viatge es pugui fer amb tota l'economia possible, cosa que es creu podrà obtenir-se amb bona voluntat.

S'Agaró.—Els festeigs que tingueren lloc a S'Agaró els dies 16 i 17 d'aquest mes, amb motiu de la festa major d'aquella vila incipient, es veieren molt concorreguts, especialment el diumenge a la tarda, en que fou gran la gènació, autòctona i forana, que hi acudí.

Casaments Bateigs TAXIS VILOSSA

Noces.—Tal com anunciarem la setmana passada, dijous tingué lloc l'enllaç matrimonial del nostre benivolgut company n'Antoni Bargeli Seva, amb Teresa Boada Coll.

Desitgem a la nova parella una ben feliç lluna de mel i completa benaurança en el camí de la vida.

Hotel Murlà.—Demà, diumenge, seran inaugurats el nous menjadors que aquest conegut i ben conceptuat Hotel ha construït en el seu edifici; es tracta de sales esplèndides de llum i d'espai, de augments considerablement la importància d'aquest establiment. Vagi la nostra felicitació als seus propietaris.

ENTERRAMENTS TAXIS VILOSSA

Programes de festes.—El nostre benivolgut amic n'Albert Carerach, ens ha fet ofrena d'uns exemplars del programa que ha editat per a la propera festa major de Guixols. Molt agraïts. Una vegada més ha acreditat el seu bon gust, i ens plau de trametre-li la nosura més sincera felicitació, la qual fem extensiva a l'impresor, en Joan Comes Pagès, que ha portat a cap un treball acuradíssim en tots conceptes.

L'empresa «Organització S'Agaró» ha publicat també un esplèndid programa de festes d'estiu, imprès als obradors de n'Octavi Viader, d'aquesta ciutat. Es tracta d'una obra perfectament reeixida, que honora el seu autor, el qual, en aquesta avinentesa, ha donat una prova més del seu absolut domini de l'art.

Brillants exàmens.—Ens plau consignar que la distingida senyoreta Na Glòria Miranda Vidal, filla del nostre particular amic i Delegat de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvi a la nostra ciutat, Sr. Simó Miranda, en uns recents exàmens de dues assignatures ha obtingut dos excel·lents amb matrícula d'honor.

Ronald Colman.—El dimecres i dijous passat, l'Hostal de la Gavina rebé la visita del famós artista cinematogràfic Ronald Colman, qui hi feu una breu estada, de pas en el seu viatge cap a París.

Canudes a S'Agaró.—Aquests últims dies s'ha vingut comentant moltíssim, la visita que ha fet a S'Agaró el popular aviador català Canudes.

Fins i tot algun maliciós ja ha enumerat un servei d'avions Barcelona-S'Agaró.

De totes maneres, seria molt escaient que es portés a la pràctica. Aquesta, diem-ne, fantasia de castella «Cuando el río suena, agua lleva».

Hoste.—Hem tingut el gust de saludar el nostre llúcid amic i col·laborador En Lluís Esteve Cruanyes, qui passarà les vacances estiuenques entre nosaltres.

Registre Civil.—Moviment demogràfic registrat en aquesta ciutat durant els dies 14 al 20 del corrent.

Naixements: Maria Rosa Torroella i Costa, de Ramón i Maria;

Carme Serra i Serra d'Esteve i Narcisa; Emili Soler Vidal de Pere i Maria; Enric Mantes i Padrós de Josep i Carme; Noi N., d'Arcadi Viñas i Pilar Bosch.

Defuncions: Vicenç José Villa de 29 mesos.

Matrimonis: Antoni Bargeli i Seva amb Teresa Boada i Coll.

Libreria de JOSEP PASCAL

GRAN ASSORTIMENT DE POSTALS I LLIBRES CATALANS I CASTELLANS

Diaris: «La Humanitat», «L'Opinió», «La Publicitat», «Las Noticias», «El Día Gráfico», «El Diluvio», «El Progreso» i premsa de Madrid.

Moviment del port durant la primera quinzena de Juliol.—Velers espanyols «Comercio» (dues vegades), procedent i amb destí a Barcelona, i «Centaur», procedent d'Eivissa i amb destí a Barcelona.

Vaixells espanyols «Cabo Sacratif» procedent de Bilbao i escales i amb destí a Marsella. «Cervera», procedent d'Algeciras.

Vaixells anglesos «Cano» procedent de Lisboa i amb destí a Londres; «Pinto», amb destí a Liverpool; «Carpio», amb destí a Liverpool; «Ponzano», amb destí a Londres i Amberes.

Vaixell suec «Masilia» procedent de Gothenburg i amb destí a Marsella.

Intercanvi.—Ens plau consignar haver establert el canvi amb els estimats confreres «L'Igualadí» d'Igualada i «Llibertat» de Mataró.

ESPECTACLES

Saló Catalunya.—Els excel·lents espectacles d'en Jaume Planas i els seus discs vivents, es presentaren de nou en aquest concorregut Saló, dijous passat, amb un renovat i original repertori. L'orquestra entusiasma la nombrosa concurrència que emplenava gairebé el local, acreditant-se indiscutiblement com la millor de aquest gènere. Així mateix, totes les atraccions foren repetidament aplaudides, en particular la famosa vedette, protagonista de la pel·lícula «Mercedes» Carmelita Aubert i el notable còmic i «chançonner» fantasista Xalma.

Calçats TURON

M. Cinto Verdaguer, 15

GRAN assortit en CALÇATS TXECS, autèntics i imitació

Importants existències en Calçats d'esport i de luxe, per a la temporada

Calçats BONICS - BONS I BARATS
S E G A R R A

Casa de la Ciutat

Sessió de 1.ª convocatòria, celebrada per la Comissió Gestora el dia 19 del corrent, presidida pel Sr. Valls, i amb l'assistència del Sr. Campà.

S'aprova l'acta de la anterior. Hom queda assabentat d'un escrit del Sr. Benet Albertí, director de l'Escola d'Arts i Oficis d'aquesta ciutat, d'anys anteriors, els dies de la propera festa major tindrà lloc una exposició de treballs dels seus alumnes en els baixos de les escoles municipals del Passeig de Mar.

Passa a informe del Sr. Delegat, una comunicació de la Comissaria de la Generalitat a Girona, que havent examinat el pressupost extraordinari confeccionat per aquest Ajuntament per anar al cobrir de la Riera del Monestir i construcció de clavegueres al llarg de les rieres de les Coves i St. Amanci, ha acordat retornar l'esmentat pressupost perquè es rectifiqui de conformitat amb el que estableixen els articles de l'Estatut Municipal, i que, endemés, se emmotlli l'expedient instat per a l'amortització del préstec de 200.000 pessetes a les consignacions que resultin del dit pressupost extraordinari.

Es dona compte dels exàmens de llet, efectuats el dia 15 del corrent pel Sr. Veterinari Municipal, havent resultat tots de densitat normal, a excepció de la d'en Salvador Culler, que resultà de baixa densitat i del tot flaca, raó per la qual fou acordat imposar-li com a primer avís una multa de 10 pessetes, i en cas de reincidir, se li aplicarà el màxim de rigor.

S'acorda jubilar al Guàrdia urbà en Llorenç Sabater, amb la quantitat de 1.760 pessetes anuals, equivalents a les 4 quintes parts del seu sou, i nomenar a un tal càrrec amb caràcter interí, el veí d'aquesta ciutat en Benet Basart.

S'accedeix al sol·licitat per una empresa de socis del Nou Casino La Constància per a celebrar balls i concerts els dies 5 i 6 d'agost, amb l'obligació, però, de pagar els arbitris que els corresponguin.

S'aproven les instàncies d'en Pere Clavaiguera i Joan Alzina, demanant permís per a construir albells.

S'acorda reconstruir a «Inmuebles Guixolenses, S. A.» que demana permís per a instal·lar la calefacció central en la sala d'espectacles del Casal Llevantí, que es serveixi lliurar un pla o croquis de la instal·lació que es vol portar a cap.

Passa a informe una instància dels germans Cruz, demanant autorització per a construir un albello.

A proposta del Sr. Campà s'acorda encarregar el Sr. President de fer confeccionar l'uniforme per al nou guàrdia urbà.

l'onada

Preus de subscripció:

Guixols, trimestre 2'00 Ptes.
Fora, trimestre 2'25 »
Estranger, un any. . . . 15'00 »

NÚMERO SOLT: 15 cèntims

Anuncis i reclams, segons tarifa
Pagament a la bestreta

l'onada

IDEES * REPORTATGE * CULTURA * ACTUALITATS

Demaneu sempre

les excel·lents

gasoses

BATET

◀ són fabricades

únicament amb sucre ▶

Feminisme

En altres nacions això del feminisme ja ha passat de moda, però aquí ara és el tema obligat de tot escriptor que s'estimi. Uns, ens diuen que la humanitat no anirà bé fins que manin les dones. D'altres, ens presenten l'exemple d'una Joana d'Arc, d'una Madame Curie, o bé la cèlebre Agustina d'Aragó. Hom no pot negar que de la confraria de les dones han sortit excel·lents escriptores. Notabilitats en la química. Heroïnes de guerra. Aviadores atrevides. Nadadores ràpides com una sageta. Xerraires incansables i oradoras mediocres. En l'art en que més han excel·lit sempre, és en la comèdia. No hi ha ningú que amb tanta de naturalitat sàpigades desmaiar-se en el moment oportú. ¿Quí millor que una dona per passar de la rialla desenfrenada, al plor més inconsolable? També s'ha donat el cas de trobar-ne algunes—molt poques—que saben fer un estofat de vedella amb patates, una llaugosta a la cardinali, pops amb cebes, i fins, una truita a la francesa. No volem retreure la valentia de certes dones que estomaquen el marit, i d'altres que, després de martiritzar-los, els assassinen. Hi ha molts homes que també s'han acostumat a suprimir llurs dones, matant-les. No podem aplaudir un sistema tan radical per a treure'ns una nosa del costat, per això no ens cansarem de lloar la llei del divorci, puix és preferible que dos cossos es separin, que no promoure un escàndol diari, amb l'acostumada trencadissa de vaixel·la, gatzara dels veïns, i la consabuda intervenció de l'alcalde de barri, el caporal dels municipals, i les repetides correddisses del «sereno» de la demarcació.

Actualment, les dones d'Espanya, i de Catalunya, són adulades com mai no ho havien estat, però si analitzem el per què d'aquesta adulació, ens trobarem que la culpa és de l'article 36 de la Constitució, que els atorga el vot. Per a les properes lluites electorals, la dona serà un factor que podrà decidir la balança; per això, els confessors que actuen de directores espirituals d'aquest ramat de

dones lletges, que tenen nas de lloro i barba de llossa, no es cansen de fer propaganda perquè totes votin per ells. Un dels principals defectes de les dones és el fanatisme religiós, i la creença en poders ultraterrenals.

Moltes d'elles, així que tenen un fill, o be el marit allitat, per qualsevulla malaltia greu, acudeixen a una primera diligència com a mida de precaució, això és, pregar i fer promences a un sant, o santa, de la seva devoció. Puix hi ha un sens fi d'especialistes d'altar major, tinguts per veritables eminències. Per això, un metge amic nostre, sempre que anava de visita per una malaltia greu, tenia la mania de fer treure tots els sants, i santes, de l'habitació. Una vegada l'anaren a cercar per visitar un paleta que havia caigut d'una bastida, i al qual s'havia trencat una cama. En un recó de l'alcova hi havia un sant Antoni amb un ciri que cremava, i la dona del paleta, agenollada, pregava en veu alta, perquè el sant Antoni gurís la cama del seu marit. El nostre amic, enfadat, i amb to violent, digué:—«Si no treu de seguida aquest sant d'ací, jo em nego a posar en tractament el vostre home, puix ja estic escarmentat d'aquestes camàndules. Car si el pacient en surt ben guarit, ha estat per l'intervenció oportuna del sant, que ha tingut a bé de fer un miracle pel mòdic preu d'un parell de ciris, o bé d'una cama de cera. Però si per atzar el malalt se'n va a l'altra barri, aleshores tothom s'assabenta que el metge l'ha mort, perquè és un sabatasses!»

Com que no som detractors de les dones per sistema, no parlarem del caprici i passió que per a l'ostentació de joies, vestits luxosos i oripells de fantasia, totes senten en el més pregó del seu ser. D'aquest mal pateixen també un bon nombre d'homes petulants, els quals sempre tenen la boca oberta per exhibir la brillant dentadura d'or, com si això fos un signe de distinció; a més porten el dit anular estirat i enravenat, per enlluernar i fer denteta al pobre que no pot menjar pa, puix aquest dit, el fan anar sempre carregat de solitaris.

Hom no pot negar que la dona té l'esperit de l'economia ben arrelat, car moltes vegades, per obtenir la re-

baixa de cinc cèntims en qualque mercaderia, fa una hora de camí, o be ragateja dues hores seguides, però si després d'obtenir la rebaixa que s'havia proposat, se li presenta una endevinadora per guarir totes les seves sofrències morals i materials, amb un talismà en forma de bosseta, la qual conté—segons diu la engalipadora:—Tres ungles de gat negre arrencades de viu en viu, a les dotze de la nit d'un divendres dia tretze: Cinc pèls de la cua d'una pantera negra, arrencats de la fera una nit de lluna plena, mentre dormia tranquilament sota una palmera: un ullal d'un lleó africà, peça dentària que li fou arrabassada per mitjà d'una oració molt ferma, la qual féu saltar l'ullal a terra sense que la magestat selvàtica n'hagués esment, l'accepta sense pensar-s'hi gens. Quina llàstima que els dentistes no sàpiguen una oració d'efectes tan contundents! Com que la bosseta miraculosa porta la felicitat i benaurança a tota persona que la té en son poder, s'han de pagar vint-i-cinc pessetes al comptat, per obtenir-la. La dona economitzadora, considerant que és una veritable ganga la possessió d'un talismà de tanta potència, el paga ràpidament, no fos cas que un altra l'adquirís i ella quedés sense.

La dona en sortir de casa, no té mai una noció exacta del temps que passa, xerrant amb veïnes i amigues que troba pel carrer. Per això ens sembla molt encertada l'ocurrència d'un pintor força notable, qui un dia va rebre l'encàrrec de pintar un quadre que representés l'Eternitat. L'artista passà uns dies estudiant l'assumpte, fins que, ja ben planejada i dibuixada la composició, es posà a pintar febrilment. Ja acabada del tot l'obra pictòrica; anà a casa del client per assabentar-lo que ja podia fer anar a recollir el quadre.

El nou ric, sarcàsticament, li preguntà:—«Quines figures hi heu pintat per que representin amb tota propietat l'Eternitat?» El pintor, amb molt d'aplom, respongué:

«Doncs, miri: hi he posat dues dones quan prenen comiat».

El pintor estava molt encertat, perquè dues dones, en prendre comiat, es donen les mans una infinitat

de vegades, s'allunyen i es tornen a ajuntar, se separen tres o quatre passos, i les dues al mateix temps es tornen a cridar, i aquesta es repeteix per in eternum amén.

No tenim res a dir que les dones tinguin vot; també ens plau que siguin més independents, com no ho eren un segle enrera. Trobem molt lloable que tinguin les portes obertes en el fòrum, en la medicina, en la química, i en totes les branques de les arts i ciències, amb els mateixos drets, i deures que el sexe masculí; però ens sembla que està molt en el seu lloc quan la veiem administrant les despeses de la casa, ensenyant d'articular les primeres paraules als seus fillets, sacrificar-se per ells, i fer ús dels atributs i prerrogatives de mare, que la Naturalesa li ha donat. La dona la trobem força detestable quan està emmig d'un grup d'homes qüestionant problemes polítics. Recordem que en una antiga opereta hi ha aquestes cobles: «Si las mujeres mandasen, en vez de mandar los hombres, serían balsas de aceite, los pueblos y las naciones». Tot això està molt bé per a una obra teatral, però en la realitat, ja és una altra cosa. Citarem un sol exemple per a demostrar-ho. En una casa qualsevulla viuen una mare i un fill, que són tinguts per les persones més pacífiques d'aquest món. Un dia, el noi comet la ximpleria de casar-se, i ja tenim dues dones en aquella llar, on sols n'hi havia una. Doncs bé, allà on sempre hi havia hagut pau i quietut, ara hi ha una veritable guerra civil: S'estiren els pocs cabells que ha deixat de tallar el perruquer; es trenquen mútuament els plats pel cap; s'insulten amb els mots més grollers que han sentit pel carrer. La guerra no s'acaba fins que una d'elles es decideix a anar a estatjar-se per un temps indefinit al cementiri. Per això hom s'espanta de pensar que passaria en un Parlament on hi haguessin unes tres o quatre centes dones diputades, amb els corresponents ministeris i secretariats femenins. Troia quedaria en ridícol.

EUDALD PLANA.

Imp. C. Barnés. / Palamós. — Tel. 100

Banc Urquijo Català

Domicili Social: BARCELONA — Pelai, 42

DELEGACIÓ DE
SANT FELIU DE GUÍXOLS

COMPRA - VENDA DE VALORS :: CUSTODIA DE VALORS :: NEGOCIACIÓ DE CUPONS :: COMPTES CORRENTS AMB PESSETES I MONEDA ESTRANGERA I TOTA CLASSE D'OPERACIONS BANCARIES

Destileries BONET

Sant Feliu de Guíxols

Unic fabricant de les especialitats :

Premiat amb Diploma d'Honor i Medalla d'Or a les Exposicions de París i de Barcelona, en 1897 i 1912 respectivament.

GRAN LICOR
ESTOMACAL BONET

Anís Refinat EL TROMPO